ANUL VII. No. 1926. EDITIA A TREIA DUMINECĂ 24 IULIE 1894

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREÏ LUNI
ŞI SE PLATESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN *Bucureştĭ* LA CASA ADMINISTRAŢIEÏ
DIN *Judeţe* ŞI *Streinătate* PRIN MANDATE POŞTALE
UN AN ÎN ŢARĂ 30 LEÏ; ÎN STREINĂTATE 50 LEÏ
ŞASE LUNÏ .. 15 » » » 25 »
TREÏ LUNÏ .. 8 » » » 13 »

Un numer în streinatate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Să te fereştĭ Române de cuiŭ strein în casă

V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN *Bucureştĭ* ŞI *judeţe* SE PRIMESC *numai la Administraţie*
DIN *Streinătate*, DIRECT LA ADMINISTRAŢIE IŞ *la toate oficiele de publicitate*
ANUNCIURÏ LA PAG. IV ..... 0,30 b. linia
» » » III ..... 2,— leï »
» » » II ..... 3,— » »
INSERŢIELE ŞI RECLAMELE 3 LEÏ RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEŞTE DE VÎNZARE CU NUMERUL LA
kioşcul No. 192, Boulev. St.-Germain

UN NUMER VECHIU 30 BANÏ

ADMINISTRAŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

PELAGRA

In multe din judeţele noastre cîmpiile sînt arse de soare, fîneţele şi porumburile perdute cu desăvîrşire.

Cea d'intîĭ calamitate, scăderea preţuluĭ cerealelor, lovea în punga tuturor; seceta de anul acesta va lovi însă în sănătatea şi viaţa a sute de miĭ de săteni.

Porumburile pipernicite şi crude vor fi culese cu atît maĭ de vreme cu cît ele vor fi maĭ puţin rodnice şi cu cît populaţia rurală va fi maĭ săracă.

Pe aceste porumburĭ culese înainte de vreme, ţăraniĭ le usucă cum pot: la soare saŭ la căldura cuptoruluĭ, şi le pun, de nevoe, imediat în consumaţie.

Din aceste porumburĭ culese înainte de vreme şi uscate în mod artificial, se naşte în deobşte pelagra, boala îngrozitoare care decimează o bună parte din satele noastre.

Şi pelagra se va încuiba cu atît maĭ uşor în sînul populaţieĭ rurale, cu cît ea va fi maĭ istovită de muncă şi de lipsă.

Ceĭ carĭ aŭ avut ocazia să vadă pelagroşĭ saŭ să citească cîte ceva despre pelagră, ştiŭ prin ce chinurĭ grozave trec nenorociţiĭ atinşĭ de această teribilă boală.

Suferinţe sfîşietoare şi îndelungate, nebunia furioasă în care nenorocita victimă îşĭ sfîrşeşte viaţa, acestea sînt urmările hrănireĭ cu porumb stricat saŭ cules înainte de vreme şi uscat tot asemenea.

Şi în iarna viitoare, maĭ mult ca în orĭ şi care an, pelagra va lua proporţiĭ marĭ prin satele noastre, căcĭ numărul pelagroşilor existenţĭ fiind deja destul de însemnat astă-zĭ, nouiĭ bolnavĭ vor putea fi îngrijiţĭ cu maĭ multă greutate de familiile lor saŭ de spitalele rurale.

Şi aniĭ secetoşĭ, aniĭ de lipsă maĭ aduc cu dînşiĭ o sumedenie de alte bolĭ şi neajunsurĭ pentru ţărănimea noastră, între care unele din cele maĭ grele sînt apăsătoarele învoelĭ agricole care decurg din lipsa şi mizeria ţărănimeĭ.

Căcĭ alcătuirea societăţeĭ noastre e aşa făcută, în cît mizeria unora e prilej de îmbogăţire pentru alţiĭ.

Cotropit de bolĭ şi de lipsă, neavînd hrană pentru dînsul şi pentru copiĭ, neavînd un paiŭ în bătătură cu ce să-şĭ hrănească vitele, ţăranul e dat în ghearele exploatatorilor, legat de mîinĭ şi de picioare.

Pentru o bucată de mămăligă şi pentru o furcă de fîn, el îşĭ va vinde munca luĭ şi a lor săĭ, pe o vară întreagă.

In faţa uneĭ asemenea calamităţĭ,—căcĭ aşa cum staŭ cîmpiile în multe judeţe din Muntenia, iarna aceasta se anunţă ca o adevărată calamitate pentru sute de miĭ de sătenĭ,—cine altul de cît guvernul poate să intervie şi să uşureze cu folos nevoile celor carĭ se vor găsi în lipsă?

Şi intervenţia energică a guvernuluĭ nu se impune numaĭ din punct de vedere filantropic, e la mijloc o chestie maĭ mare în faţa căreia se va găsi guvernul: e chestia socială în toată goliciunea şi grozăvia pe care această chestie o prezintă în sînul societăţeĭ noastre.

Că în ţară la noĭ nimenĭ nu moare de foame, e un basm stupid inventat de ceĭ orbiţĭ de interese pătimaşe saŭ de aceĭ a căror minte e întunecată de prejudecăţĭ şi ignoranţă. La noĭ mor mulţĭ de foame şi de bolĭ, proba cea maĭ evidentă o avem în sporul prea încet al populaţieĭ, iar pe alocurea chiar în faptul că populaţia dă înapoĭ.

Neintervenţia guvernuluĭ va avea ca urmare imediată sporul repede al mortalităţeĭ la sate, iar ca urmare maĭ îndepărtată, răscoale pricinuite de foame şi de angarale prea grele.

Şi nu exagerăm de loc dacă zugrăvim viitorul cu culorĭ aşa de negre şi făcînd proorocirĭ aşa de sinistre, căcĭ populaţia noastră rurală a ajuns la ultimul grad de mizerie ce se poate închipui.

Ţăranul nu maĭ are nicĭ un fond de rezervă din care să trăiască, ceĭ maĭ mulţĭ n'aŭ nimic în jurul caseĭ, nimic care i-ar putea pune la adăpostul foameĭ, nicĭ măcar cîte-va lunĭ.

Şi 'n multe părţĭ cîmpul e aşa de gol, porumbul aşa de perdut că nicĭ măcar ca hrană pentru vite nu se poate întrebuinţa, aşa că lipsa totală, mizeria neagră ameninţă pe ţăran chiar din toamnă.

Cum şi ce fel are de gînd guvernul să intervie, nu ştim. Ar fi de dorit însă ca această intervenţie să fie cît se poate maĭ repede şi să se facă în condiţiile cele maĭ bune şi maĭ puţin grele pentru ţăran.

Find-că am ajuns în aşa hal în cît sîntem nevoiţĭ să cerşim milă pentru un popor întreg care munceşte din zorĭ şi pînă în noapte, mila asta să fie făcută cum trebue.

Un ziar guvernamental a propus ca să se dea ţăranilor grîŭ în loc de porumb, pe motiv că grîul va fi anul acesta maĭ eftin ca porumbul, constitue o hrană maĭ substanţială şi nu produce pelagră; In plus acest ziar propune ca să se înfiinţeze prin sate cuptoare care să servească ţăranilor pîine gata făcută.

Ideea e bună şi ne asociem şi noĭ la dînsa. Ocazia e foarte nemerită de-a se introduce, printre ţăraniĭ noştri, obiceiul de-a mînca pîine de grîŭ.

In privinţa cuptoarelor, e maĭ greŭ însă. Baniĭ carĭ s'ar cheltui cu facerea lor, să se întrebuinţeze maĭ bine pentru uşurarea altor nevoĭ, şi ţăranilor în lipsă să li se dea de-o cam dată grîul în natură şi cu preţurile cele maĭ avantajoase posibile.

I. Theodorescu.

Logică Junimistă

Voinţa Naţională spunea într'un articol că desfiinţarea legeĭ de progres, prin care se cerea pentru a putea fi ales mitropolit, o diplomă în ştiinţele teologice, deună-zi cînd cu alegerea Mitropolituluĭ Primat, constitue nu numaĭ o măsură reacţionară, dar un adevărat regres.

La aceasta *Constituţionalul* răspunde că de oare-ce nu era de cît un călugăr titrat, el ar fi trebuit ales de drept saŭ numit, şi adaugă:

Noĭ conservatoriĭ ne-am decis pentru alegere; colectiviştiĭ liberalĭ, precum îĭ cunoaşte lumea, s'ar fi decis probabil pentru numire.

Lăsăm pe cititorĭ să judece din care parte e iubirea de lege şi de progres, din care parte adevăratul liberalism, nu cel de contrabandă.

Dacă alegerea constitue o iubire de progres şi o măsură cu adevărat liberală, pe cînd numirile sînt prin esenţa lor reacţionare, avea-vor bunătatea ceĭ de la *Constituţionalul* să ne lămurească pentru ce în instrucţie, guvernul vrea să părăsească primul sistem pentru a adopta sistemul numirilor directe?

Pentru ce sistemul care constitue un progres în instalarea mitropoliţilor, ar constitui un regres cînd e vorba de profesorĭ?

Ce fel de logică junimistă e asta?

C.

DIN AFTOR LITERAT

Un vulgar comedianţ, improvizîndu-se literat, a dat naştere uneĭ obscure ciupercĭ botezate «literare». Literatura de acest fel, fiind însă puţin productivă pentru a-şĭ putea susţine ciuperca s'a pus să tragă pe sfoară pe furnisorĭ.

Unul din păcăliţĭ, maĭ colţos, a început a protesta şi a trîntit la gazetă pe directorul (?) de revistă (?) recalcitrant la plata datoriilor.

Pe pagina treia a ziaruluĭ nostru, la rubrica *Inserţiĭ şi reclame*, a apărut întîmpinarea negustoruluĭ.

In urma acesteĭ publicaţiunĭ, foliculariul nu se mulţămeşte să înjure, de-a lungul a două coloane pe negustor, ci-şĭ aruncă balele-ĭ murdare şi asupra noastră.

Saltimbancul nostru, ar fi trebuit să ştie că nicĭ o redacţie de ziar nu poate fi apucată pentru cele publicate sub rubrica *Inserţiĭ şi reclame*, de oare-ce în mod expres, ziarele declină orĭ-ce responsabilitate pentru ele.

Articolul apărut era iscălit, iar onorabilul avînd un organ de publicitate, n'avea de cît să se răfuiască cu cel ce-l atacase, fără a ne pune pe noĭ în cauză.

Eĭ dar ce să te facĭ cu omul neghiob şi răŭ crescut?

Acum cîte-va spicuirĭ, din pretinsa revistă literară:

A fost o serie de dimineţĭ calde, de o lumină *convalescentă*, care încînta pe Marcela.

Alta

Odaia semăna cu un cîmp de bătae, cîmpul ultimelor lupte a uneĭ vieţĭ *care trăeşte înainte de a muri.*

Şi încă una

O curgere dată de apă în canalurile oraşuluĭ poate da ideia *ca ce* puternic agent de salubritate publică ar fi.

De cît să s'apuce de asemenea literatură, nu remînea maĭ bine aftorul nostru la teatru să spue cu patos:

— Doamnă contesă, trăsura vă aşteaptă.

Alopex.

AMNISTIA ÎN BULGARIA

Sofia, 22 Iulie.—In privinţa discuţieĭ ridicată de presa bulgară privitoare la o amnistie generală şi al căreĭ echoŭ s'a făcut şi o parte din presa străină, se constată că guvernul, în faţa faptuluĭ că, după constituţie, o amnistie generală este o prerogativă exclusivă a suvernaluĭ, se găseşte în imposibilitate de a propune o amnistie prinţuluĭ. Prin urmare guvernul consideră ca prematură şi chiar nefolositoare de a discuta punctul de a şti dacă emigraţiĭ bulgarĭ în străinătate vor fi coprinşĭ în amnistie.

De almintrelea trebue să se observe că întoarcerea acelora din bulgară emigraţĭ carĭ nu aŭ luat parte la nicĭ un complot este în tot-d'auna liberă şi nu cere decît nişte simple formalităţĭ. Cercurile guvernamentale nu ascund cu toate astea că noul regim va pedepsi la trebuinţă cu cea maĭ mare asprime pe emigraţiĭ întorşĭ carĭ nu s'ar supune stăriĭ actuale a lucrurilor.

DE PESTE MUNŢI

(Corespondenţă particulară a *Adevĕruluĭ*)

Brutalităţĭ la Săcele. — Afacerea studentuluĭ Moroianu.

2 August, 1894.

Credincioşĭ obiceiuluĭ lor strămoşesc, Mocaniĭ noştri din Săcele voiră să serbeze şi în anul acesta ziua Prooroculuĭ Sf. Ilie în felul lor obicĭnuit, cum aŭ serbat'o în fie-care an.

Pe la orele 12 din zi, se adunară cu toţiĭ la joc, mic şi mare, tinerĭ şi bătrînĭ. Se înşirară la Horă şi-şĭ petrecură vesel pînă către orele 8 seara.

Atuncĭ o trupă de jeangarmĭ înarmaţĭ năvălesc asupra lor şi, fără de-a le spune causa, pe toţĭ bărbaţiĭ de la joc îĭ prind, îĭ leagă în lanţurĭ şi-ĭ duc la puşcărie.

Poate orĭ-cine să-şĭ închipuiască, ce impresie deprimătoare a produs, maĭ ales asupra femeilor, această nouă brutalitate a jandarmilor. Mulţĭ dintre bărbaţiĭ arestaţĭ sînt oamenĭ înaintaţĭ în etate, cu familiĭ grele. In mare parte eĭ veniră acasă anume pentru ocasiunea aceasta de prin munţĭ şi de prin ţinuturĭ depărtate, maĭ ales însă din Dobrogea, unde petrec cu aniĭ fără de-a veni pe acasă.

Casul s'a întîmplat în Satulungul Săcelelor. După ce dansatoriĭ aŭ fost duşĭ în lanţurĭ la puşcărie, jandarmiĭ cutreerară stradele, intrară din casă în casă şi-ĭ prinseră pe toţĭ aceia, carĭ în decursul zileĭ de erĭ aŭ luat parte la petrecerea poporală.

Numărul celor închişĭ este de maĭ multe zecĭ. Probabil însă, că tot asemenea se va fi întîmplat şi în cele-l'alte comune ale Săcelelor, unde de-asemea se practică obiceiul de-a arangia ast-fel de jocurĭ în ziua de St. Ilie. In acest cas numărul celor închişĭ poate să fie de una, orĭ maĭ multe sute.

Afacerea Moroianu

Studentul Moroianu încă nicĭ acum nu s'a reîntors la casa părintească din Săcele. La intervenirea maĭ multor fruntaşĭ romînĭ, autorităţile ungureştĭ aŭ întrerupt de-ocamdată urmarirea luĭ, constatîndu-se, că nicĭ un motiv de urmărire nu aŭ. Cu toate acestea, D. George Moroianu nu cutează a se reîntoarce, pînă nu va avea la mînă acte de legitimare, pe care le-a şi cerut de la autorităţile superioare.

Scopul acestor brutalităţĭ zilnice nu poate fi altul, de cît terorisarea şi intimidarea poporuluĭ.

Sîntem cu toţiĭ revoltaţĭ. Forţa brută este proclamată faţă cu poporul romîn din Ardeal ca un principiŭ de stat.

Cîmpeanul.

Un confrate pişicher

Confratele *Srop* de la *Timpul* a susţinut de mult timp, — cel puţin aşa ne asigură în numărul 158 al gazeteĭ sale,— că, în ţara romînească, un director de ziar, inteligent şi pişicher, poate foarte bine, după douĭ anĭ, să facă economiĭ însemnate de redacţie şi să-şĭ conducă ziarul cu un singur redactor.

Stop de la *Timpul* îşĭ întemeia această teorie pe faptul că, în mod sistematic şi cu ceva micĭ schimbărĭ de formă, acelaşĭ articol se reproduce regulat cel puţin de treĭ patru orĭ pe lună în acelaşĭ ziar.

Indată dar—conchidea *Stop*—ce aĭ isbutit ca director de gazetă să te aprovizionezĭ cu un stoc însemnat de articole, îţĭ licenţiezĭ redacţia şi, după împrejurărĭ, ieĭ cutare saŭ cutare articol şi rînd pe rînd îl daĭ iarăşĭ la tipar.

* * *

Pîn'aci teoria. Cînd însă să vie la *spre exemplu*, *Stop* începu să se rătăcească de-a binele. Făcea tocmaĭ ca neamţul care-şĭ căuta pipa în toate părţile, şi pipa în gură la el!

Pipa, — adică *acelaşĭ articol*, — şi încă ce *acelaşĭ!* — se putea şi se poate prea bine găsi aproape în orĭ-ce număr al *Timpuluĭ*.

Spre exemplu, — cum zice *Stop*, — ce părere aveţĭ despre articolul *de fond* de astă-zĭ al *Timpuluĭ*:

... Să reamintim sentinţa rostită de Ion Brătianu asupra propriuluĭ săŭ partid: «Aţĭ văzut, D-lor, că eŭ, *cu toate neorînduielile ce s'aŭ făcut, asasinate, procese scandaloase, am tăcut şi am luat toată răspunderea*»;

să reamintim «programa» luĭ Dumitru Brătianu: «*Hoţiĭ la puşcărie*, oameniĭ cinstiţĭ la treabă»;

să reamintim vorbele rostite de Kogălniceanu la întrunirea din sala Manu în 1885: «Nicĭ oasele mele nu voiŭ să stea alăturĭ cu ale luĭ Ion Brătianu»;— şi răspunsul luĭ Brătianu: «Dac'aşĭ fi vrut, l-aşĭ fi tîrît pe Kogălniceanu la puşcărie cu lanţul de gît»;

să reamintim că Brătianu a spus îm Cameră despre Fleva: «Butoiŭ fără fund»;

să reamintim de fraţiĭ Maicanĭ, de generalul ministru Al. Angelescu, de naftalină, de Simion Mihălescu, de nesfîrşitele samsarlîcurĭ ale luĭ Carada, de tripotajele luĭ Radu Mihaiŭ şi Tache Anastasiu, de nenumăratele hoţiĭ săvîrşite fără nicĭ o frică şi fără nicĭ o ruşine de şleahta colectivistă.

Eĭ bine, cu mîna pe conştiinţă, spuneţĭ, iubiţĭ cititorĭ, şi spune şi tu, iubite *Stop*, de cînd n'aţĭ maĭ citit aces articol în *Timpul*? Să fie de treĭ zile Să fie de-o săptămînă?

Maĭ mult chiar: Spuneţĭ, care cetăţean conservator al libereĭ Romîniĭ n'a debitat încă pînă acum cel puţin de zece orĭ prin întrunirĭ şi pe la cafenele acest faimos *articol*? Care *Voce* a flaşnetuluĭ romîn conservator din provincie nu-l cîntă măcar odată pe săptămînă?

Unde ţi-e pipa, Stop?

Rad.

Conflictul cu Serbia

Unele ziare din Budapesta publică următorul comunicat:

Serbia este dispusă a intra în tratărĭ cu Romînia, de oare ce guvernul romîn s'a declarat gata a acorda marĭ concesiunĭ pentru furnisarea săriĭ.

Cestiunea e acum, dacă ministrul de finance Petrovicĭ va întrerupe furnisarea săreĭ ungureştĭ. Se afirmă că ministrul Petrovicĭ ţine mult ca guvernul sîrb să aducă sarea necesară din Ungaria. Şi dacă guvernul nu va împărtăşi vederile luĭ Petrovicĭ, atuncĭ acesta va demisiona din cabinet.

PRIMARIA DE GALAŢI

Se ştie că între Prefectul Robescu şi Primarul Poenaru, e o luptă ocultă ce durează de cînd cel d'intîiŭ fiind prins cu mîna în sacul cu grăunţe, pe vremea cînd erea Primar al Galaţilor, a văzut luînduĭ-se moştenirea la gheşefturĭ de către cel d'al doilea. Acum, venindu-ĭ apa la moară îşĭ răsbună. Şi ĭeată în ce chip: Primarul Poenaru plecînd în concediŭ n'a lăsat pe nimenĭ să-ĭ ţie locul, după cum îl îndatora Legea Comunală. Aŭ rămas dar faţă în faţă douĭ ajutorĭ de Primarĭ: Rodocalat, omul luĭ Robescu şi ilustrul Caracaş, omul luĭ Poenaru, carĭ îşĭ împărţeaŭ puterea—şi gheşefturile—între eĭ. Ce-ĭ tună luĭ Robescu în cap, Ca să lovească în Poenaru, convocă consiliul Comunal ca să procedă la alegerea unuĭ loco-ţiitor de Primar. Acesta alege—după instigaţiunele prefectuluĭ—pe omul acestuia pe Rodocalat. Văzînd aceasta, Caracaş dă fuga la D. Catargiŭ să se plîngă că Robescu se amestică în treburile Comunale—lucru ce i se interzisese de cînd cu potlogăriele săvîrşite şi date pe faţă de ancheta administrativă cerută de fostul Prefect Iamandi. Pe de altă parte tot amicul Caracaş dă o telegramă luĭ Poenaru expunîndu-ĭ situaţiunea şi rugîndu'l să-ĭ trimită o delegaţie căcĭ alt-fel şiretul de Robescu le suflă alegerile viitoare comunale. Zis şi făcut.

Poenaru trimite delegaţia cerută, care vaĭ! soseşte mult în urma votuluĭ consiliuluĭ comunal. Aşa în cît azĭ posedă Galaţiĭ doĭ locoţiitorĭ de Primarĭ: unul ales de consiliul comunal — după instigaţiunile luĭ Robescu şi care îĭ va face jocul acestuia la viitoarele alegerĭ comunale — şi altul delegat de Poenaru, spre a-ĭ salva situaţiunea luĭ.

Spre a eşi cu obraz curat din acest impas, Conul Lascar a convocat din noŭ consiliul comunal spre a se pronunţa asupra acestuĭ *conflict de atribuţiunĭ*. Acesta evident că nu poate face alt-fel de cît să-şĭ menţie primul săŭ vot. Ce palmă pentru primarul Poenaru!

Morala: In sînul partidelor istorice totul să rezumă în intrigĭ-păcălelĭ-gheşefturĭ.

* * *

Prefectul Robescu nu se mulţămeşte numaĭ cu atît. Se acreditează din ce în ce svonul cum că a făcut un raport la ministerul de interne prin care arată negru pe alb că a prins pe imaculatul Poenaru şi pe omul săŭ de afacerĭ Caracaş cu o potlogărie foarte groasă în afacerea pavăreĭ stradeĭ Domnească. Atît în dreptul efectuăreĭ lucrăreĭ cît şi în furnisarea materialuluĭ întrebuinţat s'a stabilit prin inginerĭ şi oamenĭ specialĭ că compania Poenaru-Caracaş aŭ sfeterisit sume însemnate. Vom avea dar potlogăriele companieĭ Poenaru-Caracaş opuse potlogărielor companieĭ Ressu-Robescu.

Nu cred oare alegătoriĭ Gălăţenĭ că trebue să facă la toamnă uz de un măturoiŭ pentru aceştĭ speculanţĭ?

KALNOKY SI ROMÎNIA

Ziarul unguresc Pesti Hirlap *anunţă că imediat după începerea sesiuniĭ delegaţiunilor austro-ungare, se va aduce în desbatere, în comisinnea pentru afacerile străine,* chestiunea romînă.

Atît din partea partiduluĭ guvernamental unguresc, cît şi din partea opoziţieĭ, se va atrage atenţiunea ministruluĭ de externe asupra faptuluĭ că agitaţiunea romînă din Transilvania e sprijinită de persoane oficiale *din Bucureştĭ şi de cercurile carĭ staŭ în atingere cu acele persoane.*

Ministrul de externe, contele Kalnoky se zice că va explica apoĭ, drept răspuns la aceste întrebărĭ, ce paşĭ a făcut pînă acum în această chestiune pe lîngă guvernul romîn.

DIN CONSTANŢA

(Corespondenţă particulară a *Adevĕrului*)

Portul Constanţa

Chiustenge, Constanţa genovesilor şi vechea Tomis a Romînilor, locul de exil şi mormîntul poetuluĭ latin Ovid, este situată între capul Tusla şi Cara-Osman.

Intinderea sa formează un mic golf între acesta două capurĭ, este la adăpost de vîntul de Nord, însă foarte expusă la vînturile de Sud-Est şi chiar de Sud, ceeà ce îĭ causează marĭ stricăciunĭ în timpul iernei.

Portul s'a construit de o companie englezĭ în anul 1856 în mijlocul vechiuluĭ port genoves. De şi lucrărĭ importante au fost executate în maĭ multe rîndurĭ, totuşĭ ele lasă mult de dorit. Ast-fel grămezile de pietre închid adesea portul, care e construit într'un mod foarte e-conomic, din care causă de multe orĭ e supus sguduirilor şi stricăciunilor pricinuite de furia valurilor.

Acest port, în consideraţia traficuluĭ drumuluĭ de fer Cernavoda-Constanţa, a fost construit relativ prea mic şi e incapabil de a conţinea un număr suficient de corăbiĭ în cheiŭ.

Adîncimea apeĭ în port este foarte mărginită, pentru manevrele corăbiilor celor marĭ şi la barieră apa nu este nicĭ odată maĭ adîncă de un metru 75 şi foarte rar 1 metru 85; ceea ce e cu totul insuficient pentru eşirea corăbiilor celor marĭ încărcate; ast-fel că corăbiile cele marĭ sînt nevoite aşĭ complecta încărcarea în staţiune cu mare prejudiţiŭ pentru neguţătorĭ, ba chiar cu pericol; căcĭ în timp furtunos sînt silite aşĭ ridica ancora, fără să termine încărcarea şi să-şĭ caute un adăpost la Kalli-Acri; revenind în urmă pentru complectarea încărcăreĭ.

Magasiele destinate pentru grînele neguţitorilor sînt insuficiente pentru serviciul de export într'un an bun de recoltă a ţăreĭ şi a transituluĭ Dunăreĭ de sus.

Drumul de fier atît din port cît şi de pe linia Cernavodă-Constanţa lasă mult de dorit din toate punctele de vedere. Ast-fel materialul rulant este foarte uzat şi insuficient. Terasementul linieĭ Cernavodă-Constanţa, locomotivele şi vagoanele sînt într'un hal fără hal; ast-fel că în mersul trenuluĭ te legenĭ ca într'un scrînciob. Ar fi de dorit ca faţă cu veditul ce aduce această linie, direcţiunea C. F. R. să ia de urgenţă măsurĭ de înlocuirea, atît a vagoanelor cît şi a locomotivelor cu altele noĭ, întocmaĭ cum s'a făcut în partea ceal'altă a ţăreĭ şi tot odată să se îndrepte şi terasamentul schimbîndu-se şinile care sînt aproape cu totul uzate.

In corespondenţa viitoare vă voiŭ scrie despre starea igienică şi estetică a oraşuluĭ.

Roma.

R. DELORME

MARELE CĂLĂTOR

— Nu! nu-mĭ vorbiţĭ mie de călătoriĭ de acestea, micĭ. Asta mă face să vă plîng de milă!

— ....!

— Eŭ am făcut ocolul lumeĭ!

— ...!

— Da, Domnule, ocolul lumeĭ! Asta s'a întîmplat după moartea nevesteĭ mele, biata Amelia. Ea-mĭ dăduse două-zecĭ de anĭ de fericire.

— ...!!!

— N'am zis că a fost o fericire desăvîrşită; negreşit, eraŭ şi zile în care... Dar asta n'are afacere, Domnule, cînd te deprinzĭ. Am înţeles lucrul foarte bine abia cînd ea n'a maĭ fost. Iuţimea, mînia eĭ, furtunile pe care le făcea în fie-care zi în casă, mustrările cu care mă copleşea, accesele-ĭ selbatice de gelozie, totul mi-a lipsit de-odată. Şi doar asta îmĭ devenise viaţa... De aceea durerea mă săpa... Atuncĭ m'am dus la un doctor.

— ...?

— Nu la acela al Amelieĭ... La unul maĭ bun... I-am expus cazul meŭ.

— Bine, zise el fără a mă privi. Veĭ scăpa ieften. Ca să te vindecĭ, nu e nimic maĭ bun de cît o călătorie. Călătoreşte!

— Dar, doctore, răul care mă sapă?... Nu-mĭ spuĭ nimic despre dînsul. N'aşĭ putea şti ce este?

— E două-zecĭ de francĭ.

— Hîm!

In sfîrşit, dăduĭ ceĭ două-zecĭ de francĭ şi ieşiĭŭ.

Să călătoresc... Reţeta era cam vagă. Unde să mă duc? La Mendou? E prea aproape. Doza de călătorie ar fi poate neîndestulătoare. Doctorul ar fi trebuit să-mĭ arăte numărul kilometrilor de care aveam numaĭ de cît nevoie.

Pe cînd şedeam aşa pe gîndurĭ uitîndu-mă pe la prăvăliĭ, văzuĭ un afiş. O companie maritimă anunţă o călătorie în jurul pămîntuluĭ în condiţiĭ excepţional de eftine: Brazilia, Capul Horn, Oceania, China, Indiile, Suezul! opt lunĭ de drum, locuinţă, hrană, serviciŭ, totul pentru zece miĭ de francĭ! în adevărat chilipir. Şi vaporul pleacă a doua zi din Havre.

Nu maĭ stătuĭ pe gîndurĭ. A doua zi eram la Havre.

Frumos oraş Havre... cum mi s'a spus, pentru că, înţelegĭ, n'am avut vreme să-l vizitez. Trebuia să mă grăbesc, să-mĭ opresc un loc pe vapor, să-mĭ aleg o cabină. La ameazĭ ancora fu ridicată şi curînd călătoriĭ de pe punte putură vedea dispărînd ţărmurile Franţeĭ.

Cît despre mine, mă coborîsem în salon. Marea, o cunosc. Am petrecut o dată două săptămînĭ la Trouville cu Amelia. Apă, multă apă, mereŭ apă, tot-d'a-una acelaş lucru!

In salonul vaporuluĭ se găsea şi un domn. Vorbirăm. Admirabil, acest domn, o natură aleasă. Aceleaşĭ gusturĭ ca mine. Nu trecuseră cincĭ minute de cînd îl cunoaştem, cînd îmĭ propuse să facem o partidă de pichet. Un «rubicon!» Săriĭŭ în sus de bucurie. Curînd cărţile! Ştiam acuma cum să-mĭ omor urîtul drumuluĭ.

Inainte de a începe, ne învoirăm ca să înscriem cîştigul şi paguba în fie-care zi şi să achităm la cel dintîiŭ port, cînd ne vom coborî pe uscat: cincĭ-zecĭ de banĭ fisa!

Ce noroc avea! N'am văzut de cînd sînt un jucător aşa de norocos ca dobitocul ăla!

După zece zile pierdusem 150,000 de fise şi cînd ajunserăm la Rio-de-Janeiro îĭ datoram 337,962.

Frumos oraş Rio-de-Janeiro! Pot să vorbesc de dînsul, fiind-că am fost acolo; dar nu l-am văzut tocmaĭ. Pentru a mă coborî pe uscat, ar fi trebuit să plătesc maĭ întîiŭ adversaruluĭ meŭ 163,981 de francĭ! E scump şi ca să văd, ce? Un port? Doar veneam de la Havre.

Cînd viĭ de la Havre, n'aĭ nevoe să vizitezĭ Rio. Toate porturile seamănă: cheiurĭ, vapoare, şi totul pute a gudron. Asta o spuseĭ adversaruluĭ meŭ propunîndu-ĭ să rămînem pe bord şi să continuăm partida. El consimţi cu plăcere.

O! dar nu rămăseĭ maĭ prejos ca dînsul. Capul Horn îmĭ aduse noroc. Frumos e capul Horn! apă, stîncĭ... Dar e frig acolo! Inţelegĭ că nu era să fac prostia ca să mă duc să îngheţ pe pămîntul ţăreĭ de foc sub pretextul de a vedea pe Patagonĭ. ce-mĭ pasă mie de Patagonĭ?

Dar despre Oceania am păstrat o amintire foarte bună. Acolo sînt insulele care aŭ nume foarte frumoase: insulele Societăţeĭ, Marchizele!.. Pe urmă, norocul se întorsese. Cîştigam mereŭ. 400,127 de fise la activul meŭ! Şi asta tocmaĭ cînd intram în portul Sydney.

Frumos port Sydneyul! Mi-ar fi părut bine să-l văd. Dar, fiind-că adversarul meŭ avusese delicateţa de a nu-mĭ pretinde să mă cobor în Brazilia, eŭ eram prea bine crescut pentru ca să nu-ĭ întorc politeţa în Australia. De alt-fel, cum zicea şi el: Sydney e doar un port numaĭ!...

La Suez, in loc de un milion, nu maĭ aveam drept cîştig de cît 71,724 de francĭ.

E grozav lucru cîte porturĭ maĭ vezĭ într'o călătorie aşa de lungă. De la o vreme te plictisesc.

Dar norocul e orb, în strîmtoarea Torrès iar începuĭ să pierd şi cînd ajunseĭ în China, pasivul meŭ era însemnat. China? curioasă ţară! Canton? interesant oraş! Dar nu pentru mine în momentele acelea. Ce-mĭ păsa mie de Chinezĭ? Eŭ mă gîndeam acum să-mĭ recîştig jumătatea de milion de fise pierdute. Cînd e vorba de 250 de miĭ de francĭ, nu-ţĭ maĭ e capul la oamenĭĭ cu coadă. Continuarăm decĭ partida... Adversarul meŭ ţinea la Canton, cum ţinusem eŭ la Sydney...

E departe de la Canton, la Bombay, din fericire! Pentru că, în vremea asta, norocul iar se întoarse şi prietenul îmĭ era dator — ghicițĭ cît? — un milion în cap! N'aşĭ fi crezut nicĭ odată că se poate cîştiga atîta la pichet. Bietul om era prăpădit. Imĭ era milă de el şi nu-l maĭ îndemnam să ne coborîm pe uscat.

Şi pe urmă, drept vorbind, simţeam că-mĭ merge mîna şi eram curios să văd unde vom ajunge.

Eĭ bine, n'am ajuns departe! Abia ieşise vaporul din Bombey şi începuĭ să pierd şi pierduĭ într'una.

Voiam să-mĭ revin iar în fire. Nicĭ nu-mĭ trecu prin gînd să las cărţile. De alt-fel, ce e Suezul? Un canal! Canale am văzut destule: am locuit opt anĭ lîngă canalul Sains-Denis. Jucarăm decĭ cu maĭ mult foc ca orĭ cînd: dimineaţa, ziua, seara şi chear noaptea; ceream să ne dea mîncarea pe masa de joc ca să nu pierdem un timp preţios.

Şi asta nu însemna nimic. El lupta mereŭ şi recîştiga teren. La Marsilia nu-mĭ maĭ datora de cît 433 fr. 50 banĭ! Marsilia e un oraş splendid: case elegante, aŭ port animat, bisericĭ... Cel puţin aşa mi s'a spus. Pentru că înţelegĭ că nu puteam să încheiŭ o partidă de şapte lunĭ cu un cîştig la Havre, după ce făcusem ocolul lumeĭ, nu cîştigasem şi nu pierdusem ni-mic. Asta era de rîs, nu alt ceva! Voiam să încep iar partida. Căpitanul nu dă voe.

Ne coborîrăm eŭ şi cu prietinu, ne salutarăm — şi de atuncĭ nu l-am maĭ văzut.

Minunat om!

Imĭ pare răŭ numaĭ că nu l-am întrebat de nume...... dar, ce vreĭ? n'am avut vreme!

Trad. de **Hus.**

DIN TECUCIŬ

(Corespondenţă particulară a *Adevărului*)

Balamuc politic. — Epidemie gravă. Suferinţele călătorilor

Balamuc politic

Situaţia politică din oraşul nostru a devenit un adevărat balamuc. Cu apropierea alegerilor comunale, grija cetăţenilor se măreşte o dată cu nesiguranţa şi încurcătura celor carĭ deţin puterea în acest oraş, precum şi a acelor carĭ vor să pue mîna pe putere.

Colectiviştiĭ sînt odioşĭ tuturor prin teroarea care aŭ exercitat-o asupra judeţuluĭ în timpul domnieĭ lor şi prin numeroasele fără-de-legĭ pe care le-aŭ comis.

Conservatoriĭ nu se poartă maĭ bine şi duc şi eĭ aceiaşĭ politică de teroare şi fără-de-legĭ ca şi colectiviştiĭ.

Cîţĭ-va oamenĭ cinstiţĭ şi doritorĭ de a vedea oraşul scăpat de domnia acestor vampirĭ albĭ şi roşĭ, staŭ la mare cumpănă şi nu ştiŭ cum să se scape şi de uniĭ şi de alţiĭ.

E vorba ca pentru alegerile comunale să se prezinte o listă compusă din elementele tinere şi cinstite ale ambelor partide.

Ar fi şi timp căcĭ cu consiliul comunal şi cu primarul actual, nu maĭ merge.

Chiar D. Anton Ciurcu, mare proprietar şi senator conservator de aicea, a zis într'o întrunire publică *că n'ar vrea să moară înainte de a vedea pe actualul primar la puşcărie.*

Epidemie gravă

Judeţul şi oraşul nostru sînt bîntuite teribil de pojar; chiar persoanele adulte nu sînt cruţate de această boală. Autorităţile administrative şi medicale nu iaŭ nicĭ o măsură, parcă nicĭ nu ştiŭ că pojarul face pe fie-care zi atîtea victime.

Heĭ, Domnilor, deşteptaţi-vă!

Suferinţele călătorilor

Actualmente se fac reparaţiĭ radicale găreĭ din Tecuciŭ. Fie din nepriceperea şefuluĭ de gară, fie din nepriceperea aceluĭ care conduce lucrările de reparaţie, toate sălile de odată aŭ fost puse în afară de serviciŭ.

Cum prin gara Tecuciŭ trec maĭ multe trenurĭ între 1 şi 3 noaptea, călătoriĭ n'aŭ nicĭ o sală unde să se adăpostească şi sînt nevoiţĭ să stea pe cîmpul liber.

Ar fi de dorit să se pue capăt cît maĭ curînd acestor nesrăbuite şi răŭ chibzuite reparaţiĭ.

Tucucian.

PROCESUL LUI CESARIO

Lyon, 21 Iulie. — In audienţa de erĭ s'a terminat maĭ întîiŭ cu ascultarea martorilor.

Soldatul Leblanc, care se găsea la spitalul din Cette, cu Caserio, raportează că Caserio i-a spus că el avea de gînd să omoare pe preşedintele Carnot, căcĭ sorţul l'a destinat să comită aceasta crimă.

Caserio neagă cu energie această vorbă.

Ascultarea celor-lalţĭ martorĭ e fără importanţă.

Rechizitorul

Procurorul general îşĭ pronunţă apoĭ rechisitoriul. El aminteşte călătoria preşedinţeluĭ Carnot la Lyon şi zice că omorîtorul luĭ nu aparţine nicĭ uneĭ naţiunĭ.

Ministerul public blamează apoĭ pe aceĭ carĭ, în primul moment de disperare, s'aŭ dedat la acte de violenţă în contra Italienilor carĭ locuesc în Lyon. Caserio aparţine aceleĭ secte, aceleĭ adunăturĭ de făcătorĭ de rele carĭ urmăresc ca animalele sălbatice, prin societăţile civilizate, dărîmarea a orĭ-ce lucru; carĭ împrăştie moartea împrejurul lor, ameninţînd pe ceĭ maĭ umiliţĭ ca şi pe ceĭ maĭ puternicĭ. Contra acestor selbatecĭ, societatea are datoria a se apăra.

S'ar zice că dacă preşedintele Carnot ar maĭ fi trăit, el l'ar fi ertat; însă preşedintele Carnot a murit. Datoria noastră este a face dreptate. Caserio a comis o crimă de drept comun, a căreĭ oroare se agravează ast-fel că ea a cufundat în doliŭ un popor întreg.

Anarhiştiĭ nu sînt un partid politic. Anarhismul este o întreprindere de dărîmare şi de moarte. Republicele ca şi monarhiile aŭ aceeaşĭ datorie, adică: a lucra cu aceiaşĭ putere pentru a birui hydra, în numele libertăţeĭ civilisaţiuniĭ şi umanităţiĭ. Trebue să se facă act de înaltă şi exemplară dreptate (Vie emoţiune în auditoriŭ).

Apărarea

D. Dubreuil decanul, pledează asupra tutulor germenilor ereditarĭ carĭ produc în Caserio turburărĭ intelectuale.

Caserio întrerupe de maĭ multe orĭ pentru a protesta.

Preşedintele îl ameninţă că-l va da afară din sală.

Cu toate astea pe cînd avocatul vorbea de mama luĭ Caserio, acesta nu poate să-şĭ reţie lacrămile.

Indată după terminarea pledoarieĭ, acusatul cere să citească un memoriŭ. Curtea îĭ permite. Dar fiind-că e scris în italieneşte, e citit de un tălmaciŭ.

Memoriul e lung şi monoton. După rechisiţiunea ministeruluĭ public, curtea interzice reproducerea totală a acestuĭ memoriŭ.

Desbaterile sînt închise.

Verdictul

Juriul intră în sala deliberărilor şi se întoarce după 5 minute cu un verdict de culpabilitate dat în unanimitate. Verdictul declară pe Caserio vinovat de crimă de asasinat cu premeditare; e mut asupra circonstanţelor atenuante.

In consecinţă, Caserio este osîndit la moarte.

La pronunţarea sentinţeĭ, Caserio strigă: «Trăiască anarhia!»

Geandarmiĭ îl scot din sală.

Audienţa se ridică fără incident.

INFORMAŢIUNI

Zilele acestea se va termina romanul Tainele Nopţeĭ, *pe care-l publicăm în foiţa ziaruluĭ.*

Pentru a da cititorilor noştri o lectură maĭ variată pe timp de vară, vom publica în foiţa ziaruluĭ, pe timpul vacanţeĭ nuvele maĭ scurte, interesante şi de o valoare literară aleasă.

Imediat după Tainele Nopţeĭ, *vom publica mişcătoarea şi frumoasa nuvelă a scriitoruluĭ polonez*

LUCIAN SIEMIENSKI

intitulată

MORAREASA

Dumineca, 24 Iulie 1894, se va celebra căsătoria religioase a D-luĭ Ioan Negoescu, cu D-ra Maria Dumitriu.

La Brăneştĭ în jud. Ilfov, unde ministerul domenilor construeşte o şcoală de silvicultură, s'a încins între numeroşiĭ lucrătorĭ o epidemie cumplită de boala de stomah cu simptome holeriforme. S'a cerut ministeruluĭ să trimeată un medic, dar de giaba.

In vremea asta oameniĭ mor cu droaia.

Pe lîngă interesul de igienă publică, socotim că e o datorie de umanitate din partea autorităţilor să trimeată un medic acolo.

Ceea-ce ne miră e că aŭ aşteptat ca să-ĭ imboldim noĭ.

D. Al. Lahovary pleacă pentru cîte-va zile în Moldova de sus.

Acţiunile Bănceĭ Agricole, cotate deja la bursa din Capitală, se oferă cu 15 leĭ cîştig.

Cumpărătorĭ însă, nu prea sînt; din care causă e probabil, că valoarea nominală a acţiunilor va scădea.

O crimă s'a comis alaltăierĭ noapte aproape de Vulcana, jud. Dîmboviţa.

D. Angelescu, funcţionar la ministerul de finance, se întorcea împreună cu D-nu Tomasian, avocat în Bucureştĭ, de la un bîlcĭ ce se ţinea la Brăneştĭ, în apropiere de Vulcana. De o dată le eşiră 2 tîlharĭ înainte, se repeziră asupră-le căutînd a-ĭ jefui. In apărarea lor ambiĭ atacaţĭ aŭ fost grav loviţĭ de tîlharĭ.

La ţipetele lor desperate aŭ sosit nişte căruţaşĭ carĭ, tocmaĭ pe atuncĭ, treceaŭ pe acolo. Hoţiĭ aŭ fugit, iar ceĭ 2 rănițĭ aŭ fost duşĭ în Vulcana, unde, în urma rănilor primite, D. Anghelescu a încetat din viaţă.

Autorităţile aŭ deschis o anchetă.

Inchisorile ungureştĭ

Ştirĭ particulare spun *Tribuneĭ* că întemniţaţiĭ noştri de la Seghedin sînt foarte aspru trataţĭ. Loco-ţiitorul de director cu numele Gedeon, pe lîngă că a luat toate măsurile că întemniţaţiĭ romînĭ să nu se maĭ vadă, dar i-a oprit pînă şi a-şĭ împrumuta unul altuia cărţĭ orĭ jurnale. Iar cît despre deţinuţiĭ ungurĭ din Seghedin eĭ se poartă cît se poate de *ungureşte* cu D-niĭ dr. Raţiu, dr. Lucacĭ şi Coroianu, pe carĭ îĭ numesc «trădătorĭ de patrie». Pînă la ce grad de turbare a ajuns şovinismul unguresc rezultă şi de acolo, că vrînd să ia o pernă de la hotel, proprietarul n'a vrut să vîndă nicĭ să împrumute D-luĭ dr. Raţiu, ci s'a pronunţat despre dînsul cît se poate de *ungureşte*.

***

Abrud, 1 August n. La eşirea sa din temniţă, sosind la Bucium, D. Băbuţiŭ a fost primit cu banderiĭ. Popor imens i-a eşit întru întîmpinare.

***

FOIŢA ZIARULUI *ADEVERUL*

191

TAINELE NOPTEI

DE

M. E. BRADDON

XCVIII

Intîlnirea din vale

Lady Edith Merton şezuse două-zecĭ şi patru de ceasurĭ în situaţia asta grozavă, cînd scăpată de păstorĭ.

Era prea tîrziŭ. Viaţa-ĭ era pe sfîrşite. O duseră pe o targă făcută în grabă pînă la cîrciuma din Marenna aşezată la o milă de la baza munteluĭ; dar ea-şĭ dădu sufletul cînd revăzu pe acela pe care-l iubise odată.

Se făcu o anchetă asupra cadavruluĭ Editheĭ Merton şi marchizul de Willonghbyajută la stabilirea identităţeĭ moarteĭ.

XCIX

Spargerea agenţieĭ Crank

Am lăsat pe Josué Slythe ocupat cu inspectorul Martin ca să descurce misterele bandeĭ extraordinare de tîlharĭ, a căreĭ fiinţa fusese desvăluită bătrînuluĭ secretar prin imprudenţa luĭ Samuel Crank.

In noaptea ce urmă după arestarea regeluĭ corbilor şi a tovarăşilor săĭ, Josué Slythe, inspectorul Martin şi sergentul Boulder se întîlniră într'o cîrciumă foarte liniştită de lîngă Shoreditch. Inspectorul şi colegul săŭ frequentaŭ adesea cîrciuma asta, al căreĭ stăpîn, care-ĭ cunoştea bine, îĭ trata cu respectul ce-ĭ inspira însemnătatea funcţieĭ şi meritul lor personal. De astă dată inspectorul şi sergentul eraŭ însoţiţĭ de treĭ agenţĭ voinicĭ, carĭ trebuiaŭ să-ĭ ajute.

Josué Slythe se deghizase cu totul punîndu-şĭ o perucă roşie şi ochelarĭ albaştri. Maĭ purta un palton gros, care-l acopera de tot. Ast-fel deghizat, el simţea că va putea să înfrunte pe Samuel Crank fără a se teme că va fi cunoscut.

El era foarte cu chef. El credea cu siguranţă că va aduce pe agenţiĭ siguranţeĭ de-a dreptul în inima asociaţieĭ de hoţĭ şi nu se îndoia de succes.

Inspectorul Martin nu era aşa de încrezător.

— Nu cunoştĭ pe oameniĭ cu carĭ avem afacere, zicea el luĭ Josué. Nu eştĭ obicĭnuit cu lumea asta. Eĭ ne lunecă printre degete ca şopîrlele. Infruntă poliţia de anĭ şi nu m'aşĭ mira dacă n'am izbuti azĭ. Linişteşte-te şi nu te aprinde prea tare.

Grupul adunat în cîrciumă aşteptă pînă la ora 1. Atuncĭ, cînd totul păru adormit, ceĭ şase oamenĭ ieşiră pe ulicioara liniştită care ducea la esplanada din faţa găreĭ Eastern Counties Railway.

— Am face maĭ bine să ne împrăştiem, zise inspectorul. Eŭ şi cu D. Slythe vom apuca înainte; D-v., D-lor, veţĭ putea să ne urmaţĭ cîte doĭ remîind maĭ în urmă fără a ne pierde din vedere. Aţĭ înţeles?

— Negreşit, răspunse sergentul.

Martin şi cu Josué porniră sprintenĭ către casa în care locuia Samuel Crank.

Ceasul bătea jumătate cînd ajunseră acolo. După treĭ minute ceĭ-l'alţĭ agenţĭ îĭ ajunseră. Găsiră uşor tăbliţa cu numele luĭ Samuel Crank.

— Samuel Crank, agent, şopti inspectorul citind numele cu ajutorul unuĭ felinar mic orb, pe care-l ţinea în buzunar. Casa asta e o căpcană şi firma o şarlatanie. Mă tem că vor fi prea şireţĭ pentru noĭ; totuşĭ, vom încerca.

El trase clopoţelul încet.

— Văd o lumină la catul întîiŭ, zise el, şi vor veni de sigur ca să deschidă ca să nu deştepte bănuelĭ. Depărtaţĭ-vă niţel, domnilor, şi D-ta, D-le Slythe, bagă de seamă. Pungaşiĭ ăştia sînt şireţĭ şi ar putea să te recunoască cu toate că eştĭ deghizet.

Thimoteu Hodge, curierul vredniculuĭ Samuel, veni să deschidă.

Inspectorul şi tovarăşul săŭ auzeaŭ cu nelinişte zîngănitul lanţurilor celor grele şi scîrţîitul zăvoarelor, pe care trebuia să le tragă pentru a deschide uşa.

In sfîrşit totul fu înlăturat şi faţa osoasă a luĭ Thim Hodge se arătă în uşa abea crăpată.

El privi cu neîncredere chipul sumbru al inspectoruluĭ, care stătea pe scara uşeĭ. Josué, care se lipise de părete, nu putea fi văzut de servitorul luĭ Samuel Crank.

— Stăpînul D-tale e acasă? întrebă inspectorul Martin.

— E acasă, răspunse Thim, dar e bolnav şi nu poate primi pe nimenĭ.

— Sînt cam tare de ureche, zise Martin; fiĭ bun şi apropie-te maĭ mult şi vorbeşte maĭ tare.

Thimotheŭ făcu un paş pe prag şi deschise gura ca să răspundă; dar înainte de-a putea rosti un cuvînt, inspectorul îl şi înhăţase de guler şi scoţîndu-l pînă în mijlocul stradeĭ, îĭ vîră în gură o basma mare. Toată operaţia asta se făcuse aşa de repede, în cît tînărul nicĭ n'avusese vreme să dea alarma şi cît aĭ clipi se văzu înconjurat de ceĭ patru agenţĭ carĭ puseră mîna pe dînsul.

— Unul dintre voĭ să plece cu omul acesta şi să nu-ĭ dea voe să facă cea maĭ mică mişcare, zise inspectorul. D-ta sergent, staĭ pe aproape cu oameniĭ şi cînd veĭ vedea capul meŭ la una dintre ferestre, răpede-te în casă. Acuma, D-le Slythe, urmează-mă.

Nenorocitul Tim fu tîrît încolo, iar inspectorul şi cu Josué pătrunseră în gangul strîmt al caseĭ. Gangul era foarte întunecos, dar o lumină slabă venea din susul scăreĭ.

Cînd Martin şi tovarăşul săŭ începură a sui scara, se auzi un glas de sus:

— Aĭ grije, Tim, de te încredinţează de stare zăvoarelor înainte de a te urca.

Inspectorul urmă sunetul acestuĭ glas şi, ajuns la catul întîiŭ, zări în faţa sa o uşe întredeschisă şi o lumină în odae.

El făcu semn luĭ Josué ca să-l urmeze şi intră în odae. Era toemaĭ odaea în care agentul arătase registrul cu numele luĭ Sir Frederics Beaumorris. Era prin urmare şi odaea în care se găsea trapa prin care secretarul fusese aruncat în pivniţa hoţilor.

Samuel Crank sări de pe fotoliŭ cînd văzu intrînd pe inspectorul Martin şi pe Josué, apoĭ recăzu istovit de silinţa pe care o făcuse. Boala îl schimbase mult, părea slab ca un copil.

— Ce înseamnează asta? întrebă el aruncînd inspectoruluĭ o privire sălbatică.

— Să-ţĭ spun, zise inspectorul Martin închizînd uşa dar ţinînd mîna pe clanţă. Asta înseamnează că partida s'a isprăvit, Samuel Crank. S'a descoperit felul afacerilor tale-şi explicaţia agenţieĭ acesteia. Casa asta e înconjurată de oamenĭ carĭ-şĭ cunosc meseria şi-ţĭ va fi cu neputinţă să scapĭ de ceĭ trimeşĭ în numele legeĭ, de care ţĭ-aĭ bătut joc atîta vreme.

(Va urma).

Arad, 1 August n. Aurel Suciŭ şi Mihaiŭ Veliciŭ, condamnaţĭ în procesul Memorandului, aŭ fost escortaţĭ la Vaţ Sîmbătă seara. La gară multă lume romînească. La plecare puternice «Să trăiască».

* * *

Budapesta. 1 August n. Curia regească a respins cererea de nulitate a celor 12 preoţĭ osîndiţĭ de către curtea cu juraţĭ din Cluj în procesul de presă din 12 Iunie 1894.

* * *

In curînd vor maĭ intra decĭ în puşcărie preoţiĭ Ioan Bursan, Constantin Pop, Alexandru Anca, Mihail Bungărdeanu, Eliseŭ Mureşianu, Vasile Nichita, Traian Deacu, Traian Moldoveanu, Ioan Timaru, Ioan Raţiŭ, Nichita Şuia şi Ioan Mureşianu.

Iacă şi pasagiele pentru carĭ aceştia aŭ fost osîndiţĭ:

«Mergeţĭ pe calea începută, sigura mîntuitoare pentru mult apăsatul nostru popor. Şi nu uitaţĭ, că relele înrădăcinate numaĭ cu sacrificiĭ marĭ se îndreptează!»

Azĭ după amiazĭ se va întruni consiliul de administraţie al Bănceĭ Agricole pentru a hotărî în privinţa constituireĭ biurourilor şi a numireĭ personaluluĭ administrativ.

D. Take Ionescu s'a întors aseară la Sinaia.

Excelentele băĭ de la Strunga aŭ atras anul acesta o mulţime de vizitatorĭ. Maĭ în fie-care zi sosesc suferinzĭ de prin toate oraşele ţăreĭ. In afară de aceasta, Duminica şi sărbătorile vin cu trenul vizitatorĭ de prin judeţele apropiate ca Iaşul, Roman, etc., pentru a respira aierul curat de la Strunga şi a face diferitele escursiunĭ pe încîntătoarele posiţiunĭ unde se află instalat acest stabiliment balnear.

Faptul acesta ne întăreşte convingerea că publicul nostru a început să aprecieze valoarea stabilimentelor balneare din ţară, maĭ ales cînd unele dintr'însele sînt atît de bine îngrijite, cum de pildă e stabilimentul Strunga care face foarte multă cinste actualeĭ direcţiunĭ prin numeroasele instalaţiunĭ introduse anul acesta.

NAVIGĂŢIA PE DUNĂRE

După statistica comisieĭ europene de pe Dunăre, privitor la mişcarea navigaţieĭ la gurile Dunăreĭ şi special Sulina de la 1871 pînă la 1893 inclusiv, reiese că în 1871 s'aŭ încărcat în porturile romîneştĭ de la Dunăre 2.254 corăbiĭ de un tonagiŭ de 549720 tone, pe cînd în 1891 numărul vaselor s'a redus la 1801 şi tonagiul a atins cifra de 1.893.506 tone.

De aci resultă că numărul vaselor s'a micşurat treptat pe cînd tonagiul a crescut, ceea ce dovedeşte că înainte întraŭ în Dunăre vase maĭ multe dar maĭ micĭ, pe cînd acum întră maĭ puţine dar maĭ marĭ.

Lucrările de adîncire şi rectificarea de la Sulina, terminate anul ăsta de comisia europeană, vor permite întrarea pe viitor, la Galaţi şi Brăila, a unor vase şi maĭ marĭ.

Cît despre naţionalitatea vaselor intrate şi eşite în 1893, Anglia ocupă primul rang cu 732 vase, de un tonagiŭ de 1159409 tone; al doilea rang îl are Turcia cu 208 vase de 27882 tone, apoĭ e Grecia cu 174 vase de 178 880 tone. Din punctul de vedere al tonagiuluĭ Grecia ocupă decĭ al doilea rang.

RĔSBOIUL INTRE CHINA ŞI JAPONIA

Berlin, 22 Iulie. — Treĭ încrucişătorĭ germanĭ actualmente pe coasta americană de vest, Alexandrina, Ancona şi Maria aŭ primit ordinul să pornească spre extremul orient spre a asigura protecţiunea intereselor germane.

Madrid, 22 Iulie. — Incrucişătorul Don Juan e trimes în extremul orient pentru a urmări operaţiile escadreĭ chinezeştĭ şi celeĭ japoneze.

EDIŢIA A TREIA

ULTIME INFORMAŢIUNI

In numărul literar de mîine vom publica o relaţie foarte interesantă pe care corespondentul nostru din Transilvania o face despre închisoarea din Seghedin. Această descriere ne-a fost trimisă în urma uneĭ vizite pe care corespondentul nostru a făcut'o, zilele acestea, D-lor dr. Raţiŭ, Lucaciŭ şi Coroianu, în temniţa din Seghedin.

In plus corespondenţa aceasta tratează şi despre alte lucrurĭ de un viŭ interes, ca interviewul unuĭ ziarist german cu episcopul Lugojuluĭ Mihalyi, candidat de căpitenie la scaunul mitropolitan din Blaj, etc.

Aseară, în gara Ploeştĭ, pe cînd se făceaŭ manevre cu nişte vagoane, frînarul Panait Stroescu care aştepta pe linie un vagon împins de o maşină a fost lovit de vagon peste mînă, sfîşiindu-ĭ carnea şi rupîndu-ĭ braţul; bietul om a fost dus imediat la spital într'o stare de plîns.

D. N. Filipescu este bolnav de aseară şi, ast-fel, reţinut pentru cît-va timp în casă.

D-sa nu va pleca în concediŭ de cît după alegerile comunale.

Apostolul Mărgărit

Drept ecoŭ la articolele noastre în cestiunea episcopatuluĭ romîn din Macedonia, primim următoarele:

Romîniĭ Hrupişteni din Macedonia,— graţie intervenireĭ ministruluĭ plenipotenţiar romîn din Constantinopole — aŭ obţinut un firman imperial pentru zidirea uneĭ bisericĭ romîneştĭ.

Biserica s'a şi zidit cu cheltuelile comunităţeĭ romîne din Hrupişte; însă spre a acoperi pe deplin aceste cheltuelĭ, a trebuit să se împrumute cu dobînzĭ marĭ o sumă de 3,000 fr. de la evreĭ, după ce D. Mărgărit le-a promis că le va acorda această sumă din fondul bisericilor romîne din Macedonia.

Din nenorocire în Macedonia nu sînt de cît două bisericĭ romîneştĭ şi D. Mărgărit dispune de un fond de 7,000 fr. anual destinaţĭ pentru acest scop.

Romîniĭ Hrupişteni îndată că s'aŭ informat de sosirea luĭ Mărgărit la Bucureştĭ numesc doĭ delegaţĭ şi pe la 20 Martie pornesc spre Bucureştĭ. Bucuria lor a fost la culme, cînd aŭ văzut pe Mărgărit la Bucureştĭ. Eraŭ sigurĭ acum de suma promisă şi de achitarea datorieĭ, ce aŭ contractat pentru zidirea bisericeĭ.

D. Mărgărit după ce şi-a bătut joc de sus numiţiĭ delegaţĭ, timp de treĭ lunĭ, dîndu-le felurite promisiunĭ, şi după ce a intrigat în toate locurile competinte din capitală, într'o bună dimineaţă pleacă la Constantinopole, lăsînd pe sărmaniĭ delegaţĭ prin străzile Bucureştilor neavînd cu ce se întoarce în Macedonia.

Unde să recurgă? Se duc pe la Ministere cerîndu-le înlesnirea mijloacelor de călătorie, dar de geaba, eĭ aŭ fost respinşĭ în modul cel meĭ neomenos. Imploră graţia Mitropolituluĭ Primat ca să le dea o pantahuză, cum dă de obiceiŭ la greciĭ şi bulgariĭ veniţĭ la Bucureştĭ pentru ajutoare bisericeştĭ. Şi acolo de geaba, ba ce e maĭ mult, la St. Mitropolie aŭ fost batjocuriţĭ fără milă de sub-alterniĭ Mitropolituluĭ.

Grînele romîne în Budapesta

De cîtă-va vreme cercurile agrare şi presa din Budapesta aŭ deschis o campanie violentă în contra grînelor romîne.

In adevăr, preţul grînelor ungureştĭ a scăzut foarte mult în urma concurenţeĭ cu grînele romîne, aşa că azĭ, la Budapesta, preţul cerealelor este determinat de cerealele romîne.

Plîngerea cea maĭ mare a proprietarilor ungurĭ este în contra morilor din Budapesta carĭ cumpără de preferinţă grîne romîne. Chear în cursul anuluĭ trecut, sub regimul aranjamentuluĭ provizoriŭ, morile din Budapesta aŭ întrebuinţat 20 la sută grîne romîneştĭ, parte fiind-că sînt de o calitate superioară, parte fiind-că aŭ fost maĭ eftine cu 1 florin 50 creiţarĭ la hectolitru, de cît grînele ungureştĭ. Ast fel, în cursul anuluĭ trecut, morile din Budapesta aŭ cumpărat pe un milion 500,000 hectolitri grîŭ romînesc.

Acum, sub regimul convenţieĭ comerciale, morile din Budapesta întrebuinţează aproape exclusiv, adică 85 la sută, numaĭ grîŭ romînesc, căcĭ grînele ungureştĭ afară de calitatea lor inferioară, sînt şi maĭ scumpe. Din această cauză toate cele-l-alte morĭ din Ungaria, precum cele din Dobriţiu, Arad, Becicherec, etc., carĭ întrebuinţează grîŭ unguresc, ameninţă să dea faliment, de oare-ce nu pot susţine nicĭ o concurenţă cu făina morilor din Budapesta, care se vinde aproape cu 50 la sută maĭ ieftine, de cît făinele morilor, carĭ întrebuinţează grîŭ unguresc.

Cestiunea se prezintă decĭ ast-fel: orĭ toate morile ungureştĭ vor întrebuinţa grîŭ romînesc, în cantitate de aproape 15 milioane de hectolitri,— şi în acest caz proprietariĭ ungurĭ rămîn cu grîne nevîndute; orĭ va interveni guvernul pentru a opri importul grînelor romîne, ceea ce nu se poate face, de cît denunţîndu-se convenţia comercială cu Romînia.

Presa şi cercurile agrare ungureştĭ, preferă denunţarea convenţieĭ, de cît o depreciare a grînelor.

Cetim în *Evenimentul*:

La marile lucrărĭ de sondagiŭ ce se fac actualminte la Cărlig, D. Olaf Terp, antreprenorul, a descoperit mine de petroleŭ.

D. Savul, architectul comuneĭ, a fost astăzĭ la faţa loculuĭ şi s'a convins că este în adevăr petroleŭ.

Peste cîte-va zile D. Savul îşĭ va da părerea decesivă asupra descoperireĭ D-luĭ Terp.

Azĭ sosesc în Capitală aproape 200 de escursioniştĭ din Germania.

Aceştĭ escursioniştĭ sînt delegaţiĭ societăţilor de gimnastică din Germania, care aŭ făcut un voiagiŭ de aproape două săptămînĭ pe Dunăre, de la Passau pînă la Giurgiu.

Societăţile germane din Capitală vor da marĭ serbărĭ în onoarea oaspeţilor, carĭ vor sta vr'o patru zile aicĭ, s'apoĭ vor merge la Sinaia şi la Braşov.

Escursioniştiĭ sînt în mare parte doctorĭ, profesorĭ, advocaţĭ şi vr'o cîţĭ-va studenţĭ.

D. conte de Leyden, ministrul German în Capitală, va da un mare banchet în onoarea lor.

Din parte-ne salutăm cu căldură pe oaspeţiĭ germanĭ şi sîntem convinşĭ că pretutindenĭ în ţară se vor simţi bine, iar nu ca în Ungaria, unde aŭ fost urmăriţĭ mereŭ de poliţie, din cauză că aŭ fost bănuiţĭ a fi numaĭ nişte simplĭ agitatorĭ, carĭ tind la slăbirea Ungarieĭ.

Se lucrează la ministrul de interne la modificarea unor articole ale legeĭ servitorilor.

Legea se modifică în defavorul servitorilor, carĭ vor fi reduşĭ cu desăvîrşire în drepturile lor şi puşĭ la discreţia epistaţilor poliţieneştĭ.

Adevărul literar de mîine are următorul sumar:

Inexplicabilă nepăsare, de *I. Theodorescu*.

Galeria literară (Ch. Baudelaire) de *C*.

Progresele spiritismuluĭ romîn, de *Cr*.

Pe lacul Thun, poesie de *Traian Demetrescu*.

Cea din urmă pomană, poesie de *G. D. Pencioiŭ*.

Extas, poezie de *Tradem*.

Iubita, fragment de roman de *Traian Demetrescu*.

De peste munţi, de *Cimpeanul*.

Liceele romîne din Ungaria, de *Dr*.

Fără lucru, de *Lucien Descaves*.

Informaţiĭ, telegrame, etc.

* * *

ILUSTRAŢIE

VÎNZĂTOAREA DE FLORI

D. Anton Bacalbaşa, prim-redactor al ziaruluĭ *Adevărul*, a sosit astă-zĭ în Capitală, venind din Interlaken (Elveţia).

Diseară, D-sa va vorbi la Clubul muncitorilor (Palatul Băilor Eforieĭ, în sala de sus).

ULTIME TELEGRAME

Lyon, 22 Iulie. — O explozie violentă s'a produs după ameazĭ într'o prăvălie din strada Feuillants. O ghiulea provenind din războiul de la 1870 aşezată pe o sobă a izbucnit. Aŭ fost maĭ mulţĭ rănitĭ, dintre carĭ unul mortal. Pagubele sînt considerabile.

Berna, 22 Iulie. — Consiliul federal a primit cererea Italieĭ relativă la un schimb de comunicaţiĭ asupra anarhiştilor. Propunerea Italieĭ în privinţa transportuluĭ reciproc al anarhiştilor s'a retras chiar de către Italia.

Paris, 22 Iulie. — Tribunalul corecţional a osîndit pe Cornelius Herz în lipsă la 5 anĭ închisoare şi 3.000 francĭ amendă pentru şantagiŭ faţă cu baronul Reinach şi cu compania Panama.

Budapesta, 22 Iulie. — Preşedintele consiliuluĭ de miniştrĭ al Serbieĭ, D. Nicolaievici, a sosit acĭ. El va pleca Duminică la Viena, unde va sta două zile.

Milan, 22 Iunie. — Un ciclon s'a abătut peste oraş. Expoziţia a suferit stricăciunĭ. Sînt maĭ mulţĭ rănitĭ şi douĭ morţĭ. Pagubĭ considerabile.

Viena, 22 Iulie. — *Corespondenţa Politică* află din Cetinge că prinţul moştenitor Danilo a fost atins uşor de vărsat. E pe cale de vindecare.

Petersburg, 22 Iulie. — S'a hotărît înfiinţarea uneĭ burse de cereale.

Maestricht, 22 Iulie. — Cincĭ cazurĭ nouĭ de holeră s'aŭ înregistrat; n'a fost de cît un deces.

BIBLIOGRAFIE

A apărut, Tipografia Nouă, Gr. Panaitescu—*Impresiunĭ*, versurĭ de *Elisabeta M. Z. Ionescu*, Galaţi.

De vînzare la toate librăriile din ţară, pe preţul de 3 leĭ.

* * *

A apărut **Revista Ateneuluĭ No. 7** cu următorul sumar:

N. Kreţulescu: Amintirĭ istorice. — Dimitrie Ioan Ghika: Calendarul la popoarele antichităţeĭ. — I. D. Malla: In pragul sceneĭ.— Dumitru S. Neniţescu: Problemul populaţieĭ.— T. Şerbănescu: Amicul Silvio (poezie). — M. Caloianu: Ştiinţă istorică. — Bibliografie. — St. C. Hepites: Institutul meteorologic.

Şi pe lîngă acest bogat şi variat sumar, acest număr maĭ coprinde şi un portret litografic al primuluĭ profesor de limba romînă, *Gheorghe Lazăr*, la anul 1816.

SPECTACOLE

Grădina Puţu cu apă rece. — Duminică 24 Iulie, soc. *«Dacia Traiană»* va da prima mare serbare cîmpenească pentru sporirea fonduluĭ nouĭ societăţĭ. Două muzicĭ, una militară şi alta naţională vor distra pe vizitatorĭ. Se vor juca jocurĭ ardeleneştĭ naţionale. Preţul întrăreĭ 50 de banĭ de persoană.

* * *

Grădina Vila Băicoianu. Soc. generală a Funcţionarilor comercialĭ din Romînia, secţia centrală din Bucureştĭ, va da Duminică 24 Iulie 1884 o mare serbare populară. Jocurĭ de popicĭ, artificiĭ etc. precum şi 2 muzicĭ militare şi bande de lăutarĭ vor distra pe vizitatorĭ.

Pentru un cavaler, preţul intrăreĭ 1 leŭ, pentru dame şi copiĭ 50 b.

* * *

Grădina Teatruluĭ Dacia. Opereta Romînă din Craiva va da azĭ o reprezentaţie extra-ordinară, în beneficiul D-luĭ *G. Moceanu*, profesor de gimnastică. Se va juca *Pericola* operetă în treĭ acte.